

Veli Rehberlik Bülteni

Eylül
2020

Ortaokul

İçindekiler

**Rehberlik
Servisinden**

3

4

**Yaşam Becerileri
ve Güvenli Sınırlar**

**Yaşam Becerilerinin
Gelişimini Destekleyen
Alanlar Nelerdir?**

5

10

**Sınırlara Neden
İhtiyaç Vardır?**

**Sınırlar Nasıl
Belirlenmelidir?**

11

12

**Ebeveynler Neden
Sınır Koymakta
Zorlanır?**

**Sınırları Olmayan
Çocukların Özellikleri
Nelerdir?**

13

Değerli Velilerimiz,

Yeni eğitim ve öğretim yılının başlamasıyla birlikte çocuklarımız uzun süren bir ara dönemin ardından tekrar okul sürecine geri döndüler. Bildiğiniz üzere bu dönem "okula adaptasyon" olarak adlandırılmakta ve her kademedeki çocuğun gelişim düzeyine göre farklı davranış örüntüleri gözlemlenmektedir. Hem LGS grubunda olan hem de sınav süreci içerisine girmiş ortaokul kademesindeki çocukların olaylara verebileceği olağan tepkileri ve güvenli sınırlar ile yönlendirici yaşam becerilerini onlara öğretme sürecini nasıl yönetmeniz gerektiği ile ilgili yol gösterici ip uçlarını bu ayki bültenimizde sizler için açıklamaya çalıştık.

İnsan doğası gereği çevresi ile etkileşime geçerek yaşamını sürdüren sosyal bir varlıktır. Çevre ile etkileşimimiz duygularımız, algılarımız ve zihinsel yorumlamalarımızla bir bütün olarak ilerlemektedir. Bu bütünsellik içinde çocuklarımızın olaylara vermiş olduğu duygusal tepkiler zaman zaman aynı olsa da bazı durumlarda farklılaşabilir. Bu farklılıklar bireysel özelliklere, gelişim dönemine, çevresel faktörlere, bireylerin duygu durumuna göre değişebilir. Önemli olan bu farklılıklar içerisinde çocukların davranışlarını okuyabilmek ve bu davranışlara uygun tepkiler verebilmektir. Sağlıklı iletişim için en gerekli faktörlerden biri olan bireyler arası empati çocuk ile kurduğumuz iletişimin kalitesini arttırmakta ve çocuğa "seni duyuyorum", "seni anlıyorum" mesajını iletmektedir. Ergenlik dönemi gibi yetişkinlik kimliğinin temellerinin atıldığı önemli bir dönemde çocuklarımızı doğru bir şekilde yönlendirerek onlara anlayışlı bir rehber olmak, güvenli sınırları çizebilmek ve yaşam becerilerini etkin bir biçimde edinebilmelerini sağlamak çocuklarımız için verebileceğimiz en verimli ebeveyn desteği olabilir.

İşte bu sebeple bu ayki bülten tamamını "Yaşam Becerileri ve Güvenli Sınırlar" olarak belirledik ve sizlere çocuklara belirli yaşamsal becerileri edindirirken ve sınırları belirlerken kritik süreçlerde daha net ve verimli tutumlarda bulunabilmeniz için bu bülteni hazırladık. Ebeveynleri ile güçlü iletişim kurabilen çocukların yüksek özgüvenli, kolay adapte olan ve kendini gerçekleştirme eğilimi daha yüksek bireyler olduğu birçok çalışma ile ortaya koyulmuştur. Çocuklar ile iletişiminizi güçlendirmek adına sizlere hazırlamış olduğumuz bu bülteni keyifle okumanızı diliyoruz.

Sevgilerimizle.

Fen Bilimleri Okulları
Psikolojik Danışmanlık ve Rehberlik Birimi

Yaşam Becerileri ve Güvenli Sınırlar

Büyüme ve gelişimin hayati bir aşaması olan ergenlik, çocukluktan yetişkinliğe bir geçiş dönemini işaret eder. Bu dönem, hızlı fizyolojik değişiklikler ve psikososyal olgunlaşma ile karakterize olmaktadır. Yaşam becerileri; insanların bilinçli kararlar almalarına, problem çözmelerine, eleştirel ve yaratıcı düşünmelerine, sağlıklı ilişkiler kurmalarına, başkalarıyla empati kurmalarına, hayatlarını sağlıklı ve üretken bir şekilde yönetmelerine yardımcı olan psikososyal yeterlikleri ve kişilerarası becerileri içerir. Çocuklar, yaşam becerilerini ebeveynlerinden, öğretmenlerinden ve rol model aldığı kişilerden öğrenirler. Hayatın zorluklarıyla başa çıkmak için farklı bir durumda etkili bir beceriyi kullanmayı zamanla öğrenirler.

"Yaşam becerileri, çocuğunuzun bağımsız ve kendine yeten bir insan olmayı öğrenmesinin olmazsa olmazlarıdır" diyor yazar Lindsay Hutton. "Uygun yaşam becerileri; çocuğunuzun kendini güçlü hissetmesini sağlar, özgüven geliştirmesine yardımcı olur, sosyalleşme ve muhakeme becerilerini destekler." Çocuklarımıza kendi kararlarını verebilmeleri, problemlerin üstesinden gelmeleri ve kendi işlerini yapabilmelerini öğretmek onları başkalarına bağımlı bireyler olmaktan kurtarabiliriz. Unutmayın, önemli olan bu becerileri ne kadar iyi yapabilecekleri değil; bunların hayatın bir parçası olduğunu öğrenmeleri ve deneyimlemeleridir. Ayrıca tüm bu beceriler cinsiyet ayrımı yapılmadan öğretilmelidir.

LIFE
SKILLS

Yaşam Becerilerinin Gelişimini Destekleyen Alanlar Nelerdir?

ÖZ FARKINDALIK

Öz farkındalık; benliğin, karakterin, güçlü ve zayıf yönlerini tanımasını içerir. Öz farkındalık yaratmak, ergenlerin stres altında olduklarında ya da baskı altında hissettiklerinde bunun içsel olarak nedenini fark etmelerine yardımcı olabilir. Öz farkındalık bu boyutta kendini tanıma ile birlikte genellikle etkili iletişim ve kişilerarası ilişkilerin yanı sıra başkalarıyla empati geliştirmek için bir ön şarttır. Bu bağlamda öz farkındalık ergenlik döneminde geliştirilmesi gereken en önemli yaşam becerilerinden biridir.

ÖZ DÜZENLEME

Öz düzenleme sayesinde bir kişi düşüncelerinin, duygularının, isteklerinin ve dürtülerinin kontrolünü disiplinli bir şekilde elinde tutar. Böylece planlı bir şekilde amaçlarının peşinden gitmiş olur ve durumlara verdiği ilksel tepkiler tarafından yönetilmek yerine belirlediği standartlara uygun yaşar. Öz düzenleme, öz denetim, öz disiplin ve yönetsel işlevler olarak ifade edilir (Forgas, Baumeister ve Tice, 2011). Öz düzenlemenin temel özelliği, ilksel tepkilerin geçersiz kılınması ve yerlerine daha iyi ve adaptif tepkiler konmasıdır.

EMPATİ

İnsanın toplumla başarılı bir ilişkiye sahip olması için yaşamı boyunca diğer insanların ihtiyaçlarını, isteklerini ve duygularını anlamayı ve önemsemeyi öğrenmesi önemlidir. Empati, başka bir insan için her hangi bir durumun, bir olay örgüsünün ya da bir duygunun nasıl bir şey olduğunu hayal etme yeteneğidir. Empati olmadan, ergenlerin başkalarıyla olan iletişimi iki yönlü bir süreç olmayacaktır. Bir ergen bir başkasını anlayabildiğinde, iletişim kurmaya daha hazırlıklı olacak, aynı zamanda toplumsal kabul görecektir ve bu beceri etkili iletişim becerilerinde önemli bir rol oynayacaktır. Bu nedenle empatinin erken çocukluk döneminden itibaren en çok üzerinde durulması gereken yaşam becerilerinden biri olduğu söylenebilir.

Yaşam Becerilerinin Gelişimini Destekleyen Alanlar Nelerdir?

AFFETME

Affedici bir insan ona yanlış yapanlara ikinci bir şans verir, merhametlidir ve kin tutmaz. Suçlu kişiyle empati kurmak, zaman içerisinde bu kişiye karşı olan inançların, duyguların, motivasyonun ve davranışların değişmesini içerir. Affetme yeteneğinin bireyin, ailenin, toplumun genel işlevinin bir parçası olduğu ve affetmenin sağlıklı aile ilişkilerinin sürdürülmesi için önemli bir yaşam becerisi olduğu yadsınamaz bir gerçektir.

ELEŞTİREL DÜŞÜNME

Eleştirel düşünme, bilgi ve deneyimleri objektif bir biçimde analiz etme yeteneğidir. Eleştirel düşünce becerisini kazanmış bir ergen; Hayatın sorunlarını ve problemlerini gündeme getirerek, onları açık ve net biçimde formüle eder. İlgilendiği bilgileri toplar ve değerlendirir, etkili bir şekilde yorumlamak için soyut fikirleri kullanır, mantıklı sonuçlara ve çözümlere gelir. Eleştirel düşünme; ergenin, değerler, akran baskısı ve medya gibi tutum ve davranışları etkileyen faktörleri tanımasına ve değerlendirmesine yardımcı olarak sayısız katkıları nedeniyle önemli bir yaşam becerisi olarak kabul edilir.

YARATICI DÜŞÜNME

Yaratıcılık hem kişisel özelliklerine hem de kişinin çeşitli şekillerde değerlendirilebilen psikososyal becerilerine bağlıdır. (Kaufman ve Sternberg, 2010). Yaratıcı düşünme becerisi gelişmiş bir ergen, alternatif düşünce sistemleri içinde açık bir şekilde düşünür, varsayımları, sonuçları ve pratik sonuçları gerektiği gibi kabul eder ve değerlendirir. Karmaşık sorunlara çözüm bulmada diğerleriyle etkili iletişim kurar (Duron, Limbach ve Waugh, 2006). Ergenlik döneminde kazandırılacak "yaratıcı düşünme" bireyi daha sonraki yıllarda destekleyecek önemli bir yaşam becerisidir.

Yaşam Becerilerinin Gelişimini Destekleyen Alanlar Nelerdir?

KARAR VERME

Karar vermede amaç, gerçekleştirilebilecek çözümleri değerlendirmek ve uygulayarak olumlu sonuçlar elde etmektir. Karar verme olası çözümleri bilinen özel bir problem çözüme türüdür. Kriterler ve seçimler ne kadar çok olursa karar verme o kadar zorlaşır. Genel olarak karar vermek, bu bilgileri dikkate alarak ve değerlendirerek hedeflerle ilgili gerekli bilgileri toplama, alternatifleri oluşturma, amaç belirleme ve amaçlara en uygun olanı seçme işlemlerini içerir. Ergen bireylerin ilerdeki yaşamını etkileyecek bir beceri olan karar verme becerisi gelişimin önemli yıllarından biri olan ergenlik döneminde kazandırılması gerekmektedir.

ZAMAN YÖNETİMİ

Zaman yönetimini bilen bir çocuk, ne istediğinin ve sorumluluklarının farkında olur. Bunları gerçekleştirmek için harekete geçer, karşılaştığı zorluklar karşısında yılmaz, problemlerini kendi çözer ve gerektiğinde yardım alır. Bunu sağlamak için çocuğun özgüvenli olması gerekir. Bu şekilde sağlıklı, dengeli, başarılı ve mutlu bir yetişkin olurlar.

PROBLEM ÇÖZME

Çocukların kendi sorunlarını çözebilme becerisine sahip olması hem sosyal hem de psikolojik gelişimlerinde büyük rol oynar. Bir problemle karşılaştığında çocuğa sorumluluk vermek, konu hakkında düşüncelerini sorup çözüm üretmek için, cesaretlendirmek ve sonuçları birlikte değerlendiriyor olmak önemlidir.

Yaşam Becerilerinin Gelişimini Destekleyen Alanlar Nelerdir?

PARA YÖNETİMİ

İlkokula başladığı andan itibaren çocuğa haftalık bir harçlık verilmeli ve bunun kullanımından kendi sorumlu tutulmalı. Para biriktirme becerisi kendisine aşılmalı ve biriktirdiği paralarla kendi istediklerini yapabileme özgürlüğü sağlanmalıdır ki para biriktirmenin önemini anlayabilsin. İleride bu becerinin iş ve özel yaşamlarında kendilerine büyük kolaylık sağlayacağı kuşkusuz.

MUTFAK İŞLERİ

Çocuklar nasıl sofraya hazırlanması gerektiği, sofraya nasıl yemek ve içecek konulacağı, mutfak malzemelerinin nerede olduğu konusunda eğitilmeli. İlerleyen yaşlarda bıçak kullanma, su ısıtma, şişe açma ve ocağı kullanma konusunda deneyim elde etmeli. Ergenlik dönemi itibari ile yemek pişirme konusunda tecrübe edinmesi sağlanmalı. Çocuklarınızla yemek pişirme zamanları yaratıp hem onların gelişimine katkıda bulunup hem de eğlenceli zaman geçirebilirsiniz.

KİŞİSEL GÜVENLİK VE KİŞİSEL BAKIM

Çocukların adres ve telefon numaralarını bilmeleri sağlanmalı, çocuklara acil durumlarda ne yapmaları gerektiği öğretilmeli. Çocuklarınıza olası bir duruma karşı kendilerini koruma yöntemleri öğretilmelidir. Çocuklar; duş alması, dişlerini fırçalaması gerektiğini ve kişisel hijyeni nasıl sağlayacaklarını bilmeliler. Öz bakım gücü yüksek olan bireylerde benlik saygısı daha yüksek olduğu bilinmektedir. İnsanın bedenine gösterdiği özen, kendisine duyduğu saygının da bir göstergesidir. Cinsiyeti ne olursa olsun herkes tarafından her yaşta bu özen gösterilmelidir.

Yaşam Becerilerinin Gelişimini Destekleyen Alanlar Nelerdir?

İLETİŞİM KURMA VE SÜRDÜRME

Çocuklar, konuşurken göz teması kurmaları ve kibar bir şekilde konuşmayı sürdürmeleri gerektiğini öğrenmelidir. Dikkatle dinledikten sonra, paylaşılanlar hakkında geri bildirim vermek, iyi ilişkiler kurmak, bu ilişkileri sürdürmek, büyüme ve başarı için anahtardır.

ZAMAN YÖNETİMİ

Ortaokul çağından önce çocukların tek başına evde kalması çok doğru bulunmamakta. Bununla birlikte ortaokul çağına gelmiş bir çocuk evde bir süre yalnız kalma becerisini elde etmeli. Yaşı ilerledikçe bir tam günü evde tek başına geçirebilme yetkinliğini edinmelidir.

EV İŞLERİNDE SORUMLULUK ALMA

Çocuklar toz alma, süpürme, silme, çamaşır yıkama, ütü yapma, çamaşır ve bulaşık makinası kullanma gibi temel ev işlerini ortaokul çağlarından itibaren öğrenmeli. Odalarının temizlik ve düzeni kendi sorumluluklarında olmalıdır.

ETİKET OKUMA

Yiyecek paketlerinde, ilaç kutularında vb. bulunan etiketleri okumalı, son kullanma tarihine dikkat edilmesinin bilincinde olmalı, bunları öğrenmek önemli yaşam becerileri arasındadır.

Sınırlara Neden İhtiyaç Vardır?

Çocuklar, kurallarını bilmedikleri bir dünyaya doğarlar. Büyüdükçe kendilerinden beklenenlerin değişmesi ve çeşitlenmesi ise, durumu daha da zora sokmaktadır. Sınırlar, bu öğrenme ve keşfetme sürecinde çok önemli bir role sahiptir. Çocuklar, dünyayı tanıyıp kendi başlarına bir şeyler yapmaya, yeni ilişkiler kurmaya başladıklarında değişik tepkilerle karşılaşır. Bunlarla başa çıkabilmeleri için ihtiyaçları olan en önemli rehber, net sinyallerdir. Çizilen sınırlar anlaşılır ve tutarlı olduğu sürece, çocuklar için onları anlamak ve uygulamak kolay olacaktır. Çocuklar, çevreleriyle olan ilişkilerinde nerede durmaları gerektiğini deneyimleyerek öğrenirler. Zaman içinde yaşadıklarından çıkarımlarda bulunarak, yetişkinlerin güç ve kontrollerinin derecesini belirlerler. Bunun için de takip ettikleri yol oldukça etkilidir: "Yapmak istediklerini yap ve izle". Çocukların hepsi, yeterliliklerini fark etmek ve var olanın üzerine çıkarabilmek için, kendi yaşamlarına ait özgürlük, güç ve kontrole ihtiyaç duyarlar. Yeni doğan döneminden başlayarak çizilen sınırlar, çocuğa ihtiyaç duyduğu özgürlük, güç ve kontrol imkânını sağlar. Sınırların genel hatlarını ebeveyn belirlemekle birlikte, çocuğun kişilik özellikleri; sınırların şekillendirilmesinde önemli bir etkidir. Ayrıca, her yaş için yeniden ayarlanmalıdır.

Sınırlar güven verir; çocuklarımız, güvende hissetmelerini sağlayacak sınırları çizmemizi ve belirlediğimiz sınırları korumada kararlı olmamızı beklerler. Sınırlarını bildikleri alanlarda kendilerini güvende hissederler. Çünkü sınırı nereden ve nasıl zorlarsa ne ile karşılaşacağını bilir. O yüzden gereksiz hamleler yapmaz. Örneğin, pencereden sarkan çocuğumuza neden sarkmaması gerektiğini anlatırken bir cetveli masanın kenarına koyup dengeyi kaybettiği takdirde yere düşeceğini göstermek, kendisinin de neden sarkmaması gerektiği konusunda somut bir örnek olacaktır. Böyle davranarak, çocuğa annelik-babalık konusunda yetkin olduğumuz mesajını da vermiş oluruz ki; bu çok önemli bir hediyedir. Her konuda destek alabileceğini bildiği birilerinin olması çocuğu çok iyi hissettirir. Çizdiğimiz sınırların geniş ve belirsiz olması, bir anlamda sınır olmaması anlamına gelir. Bu koşullarda çocuk; neyi, ne zaman, nasıl ve ne için yaptığını ya da yapması gerektiğini bilmediğinden, gerçek yaşama dair işe yarar deneyimler elde edememektedir. Örneğin, her yemek hazırlandığında sofraya gelmesi için beş defa ona seslenmek yerine, onunla birlikte yemek yemeyi önemsediginizi belirtip ikinci hatırlatma sonrası hala gelmiyorsa sofrayı kaldırmak daha net bir mesaj olacaktır. Ayrıca kendi sınırlarının nerede bitmesi gerektiğini bilemeyen çocuklar arkadaş ilişkilerinde de tutarlı olamamakta, başkalarının özgürlüğünü göz ardı edebilmekte ve sorumluluk bilinci konusunda da zayıf olmaktadır. Kaybettiği ya da zarar verdiği bir eşyasının yenisi hemen yerine gelen çocuğun, bir arkadaşının eşyasına zarar verdiğinde aldığı tepkiye şaşırması çok doğaldır. Aynı şekilde sınırların çok katı, tartışılmaz ve değiştirilemez olduğu ailelerde de sıkıntı yaşanır.

Bu tarz ailelerde çocuklara yeni yollar deneme ve araştırma için gereken özgürlük verilmemekte ve öğrenme için gereken zeminler engellenmektedir. Sürekli "şu saatte yatacaksın, şuraya gidemezsin, bunu yapamazsın" yönergelerini duymaya alışan çocuk iki türlü davranış sergiler: Ya her şeye boyun eğer ya da isyankar olur. Bunun yerine gerekçelerini açıklayarak yapabileceklerini ve yapamayacaklarını dile getirmek, yeri geldiğinde de esneklik yaratmak uygun olacaktır. Çocukların uygun yaşam becerileri geliştirebilmeleri ve sorumluluk sahibi olabilmeleri için; açık, dengeli, tutarlı ve net kurallara ihtiyaçları vardır. Dengeli sınırlar, sinama ihtiyaçlarını azaltır, isyankârlığı engeller ve sorumluluk duygusu kazanımına yardımcı olur.

Sınırlar

Nasıl Belirlenmelidir?

Sıcak, şeffaf, ilgili ve tutarlı bir anne-babanın varlığı, en önemli şartlardan biridir. Çocukların, kabul gördükleri, sevildikleri ortamda kuralları kabul etmeleri kolaylaşır. Sınırlar bebeklikten itibaren konmalı ve yaş ilerledikçe yeniden düzenlenmelidir. Sınırlara uymanın önemi çocuklara net ifade edilmelidir. Sınırlar gerektiğinde değişebilir ve esnek olmalıdır. Amaca yönelik sınırlar konmalıdır. Sınır koyacağım diye her şeye "hayır" dememek gerekir.

Çizilen sınırlar tutarlı uygulanmalıdır. Sınırların çignenebilir olduğunu öğrenen çocuğun her ortamda sınırları zorlaması kaçınılmazdır. Günü kurtarmak adına gerçekçilikten uzak geçici çözümler üretilmemelidir. Çocuklar sizin her sorunu çözemeyeceğinizi, dünyadaki herkesi yenemeyeceğinizi, tüm dünyayı kurtaramayacağınızı bilmelidir.

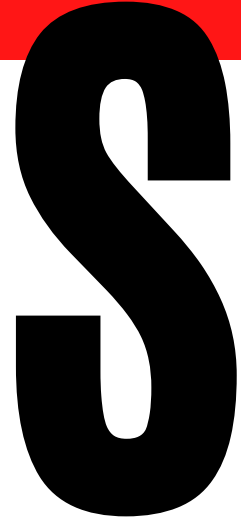
Olumsuz davranışların nedeni araştırılmalıdır; çünkü her davranışın arkasında bir ihtiyaç, amaç veya sorun yatar. Çocuğa neyi yapamayacağı açıklanırken buna karşılık neleri yapabileceği belirtilmelidir. Sınırları belirlerken çocukları da işin içine katmak durumu sahiplenmelerini sağlar. Sınırı/kuralı koyanın "baba" olduğu mesajı verilmemelidir. Çocuklara iyi bir model olmak önemlidir. Ebeveynin ortak tutumu, genel duruşu ve davranışları en iyi sınır belirleyicisidir. Davranış ortaya çıkmadan önce normal bir zaman diliminde yapmaması gereken davranışı hatırlatın. Çocuklarla konuşurken "ben dili" iletişim yöntemini kullanmak gerekir.

Örneğin; çocuk çok gürültü çıkardığında "Kafamı şişirdin, yeter" demek yerine "Yüksek ses beni rahatsız ediyor" gibi kendi duygunuzu dile getirebilirsiniz. Çocukla kurulan iletişimde uzun cümleler yerine kısa ve öz anlatımları tercih etmelisiniz. "Bunu yapmanı istemiyorum" gibi. Fikir birlikteliklerinizi ifade etmeli ve verdiğiniz sözleri tutmalısınız. Olumsuz davranışı görmezden gelmek ve tepkisiz kalmak ya da davranış ortaya çıktığında farklı bir konu açmak, dikkati farklı yöne çekmek genellikle davranışı durdurmada etkili bir yoldur. Talimatlarınızı giderek yükselen ses tonu ile defalarca tekrarlamayın. Çocuğunuzun yanına gidin, çocuğunuzla göz teması kurun, uygun ses tonunuz ile kendisinden ne istediğinizi söyleyin.

Unutulmamalıdır ki çocuklara "çok rahat" bir hayat sunmak, onlara uzun vadede "yarar" sağlamak değil, "zarar" vermek anlamına gelir ve hiçbir şey sınırsız değildir; elbet bir gün tükenebilir.

Ebeveynler Neden Sınır Koymakta Zorlanıyor?

Sınır koymanın önemini vurguladık, fakat ne oluyor da sınır koymakta zorlanıyoruz? Bunun birçok nedeni olabilir. Her şeyden evvel günümüz yaşam tarzının etkisi olabilir. Herkes olabildiğince çabuk her şeye sahip olmak istiyor, tüketim adeta bir ritüele dönüştü. Haliyle bu hızlı değişimden çocuklar da nasibini almakta. Ebeveynlerin çocukluklarından kalan bastırılmış istekleri ve yetiştirilme tarzları sınır koymalarına etki eder. Yaşadıklarına benzer deneyimleri kendi çocuklarına yaşatmak istememeleri sınır koymalarını engelleyebilir. Ebeveynlerin çocuklarıyla geçirecekleri sınırlı zaman dilimini şefkatli, iyi ilişkiler içinde geçirmek istemeleri, sınır koyamamanın önemli bir nedenidir. Ayrıca çocuklarına "yeterince" zaman ayıramıyor olmanın huzursuzluğu ve suçluluk duygusu tutarsız davranmalarına yol açabilir. Çocukların özellikle başkalarının yanında kurallara verdiği öfke tepkisinden ebeveynler kendilerini sorumlu tutabiliyorlar. Bu durumda yaşanan suçluluk duygusu sınır koymayı zorlaştırabilir. Çocuk eğitiminde bir şeyleri yanlış yapma kaygısıyla bir kısım anne-babanın yaptıklarını çocuklarının tepkileriyle doğrulama ve onaylama ihtiyacı duymaları sınır koymada gerekli kararlılık ve sürekliliği göstermeyi engelleyebilmektedir. Hiçbir çocuk dünyaya kullanım kılavuzu ile gelmemektedir. Çocuk yetiştirme konusundaki bilgi eksiklerimiz de doğru sınır koymamızı engeller.

Sınırları Olmayan Çocukların Özellikleri Nelerdir?

Dünyada sadece kendisi yaşıyormuş gibi davranır.

İlişkilerinde düş kırıklığına uğrayabilir.

Kuralların doğru olmadığını düşünür.

Sosyal ilişkilerinde zorluk yaşar.

Kendini yalnız hisseder.

Arkadaşları tarafından fazlaca onaylanmaz.

Okulda ciddi sorunlar yaşar.

Sık sık öfke nöbetleri geçirebilir.

